

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.03.2026 № 70/25-р/к

Справа № 8/02-106-25

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» (далі – КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», Відповідач, Підприємство) (місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*); ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація, доступ до якої обмежено)*) за результатами діяльності у період з липня 2020 року по серпень 2025 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території м. Краматорська та прилеглих селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), на якій розташована система централізованого водопостачання, що перебуває на балансі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %, оскільки КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» не мало на цьому ринку жодного конкурента.

Як наслідок Підприємство стягувало із споживачів плату за видачу технічних умов на встановлення приладів та засобів обліку води, не передбачену чинним законодавством.

За результатами розгляду справи № 8/02-106-25 такі дії КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина перша статті 13, пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На Відповідача накладено штраф у розмірі 52 000 (п'ятдесят дві тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 8/02-106-25 про порушення КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті

13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Відділу досліджень і розслідувань в Донецькій області від 09.03.2026 № 70-03/149-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням вжито заходи контролю за дотриманням КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» законодавства про захист економічної конкуренції (служба записка від 02.12.2024 №70-03/1262сл).
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 26.06.2025 № 70/132-рп/к (далі – Розпорядження № 70/132-рп/к) розпочато розгляд справи № 8/02-106-25 за ознаками вчинення КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Справа).
- (3) Відділенням листом від 26.06.2025 № 70-02/3976е (рекомендований лист № 0601163792609) на адресу Відповідача, зазначену в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР), було надіслано копію Розпорядження № 70/132-рп/к.
- (4) Копію Розпорядження № 70/132-рп/к вручено уповноваженій особі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» 02.07.2025, що підтверджується рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0601163792609.
- (5) Відділенням листом від 09.03.2026 №70-02/1787е (рекомендований лист №R068069877250) на адресу Відповідача, зазначену в ЄДР, було надіслано копію подання з попередніми висновками у справі № 8/02-106-25.
- (6) Рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення №R068069844174, яким Відділення направило копію подання з попередніми висновками у справі № 8/02-106-25 вручено 12.03.2026 уповноваженій особі Відповідача (за довіреністю).

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем у Справі є КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ».
- (8) Відповідно до витягу з ЄДР КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» зареєстроване 09.03.1998, номер запису про державну реєстрацію: 12701200000000669. Місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*. Ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (9) За інформацією з ЄДР основним видом діяльності КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» є *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (10) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у

споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (11) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання.
- (12) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (11) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (12) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (13) Об'єктом аналізу є КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» - суб'єкт господарювання, який надає послугу з централізованого водопостачання.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, продається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (14) Об'єктом аналізу є послуга з централізованого водопостачання.

3.2 Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1 Перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (15) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (17) Відповідно до статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до комунальних послуг відносяться, зокрема, послуги з централізованого водопостачання.
- (18) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є

регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.

- (19) Відповідно до пункту 11 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (*втрата чинності з 01.05.2022*) (далі – Правила № 630), плата за послуги нараховується згідно з показаннями будинкового засобу обліку води, а у разі його відсутності (несправності) за нормативами (нормами) споживання у таких випадках, зокрема у разі відсутності засобів обліку води, встановлених у квартирі (будинку садибного типу).
- (20) Пунктом 22 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (*чинні з 05.07.2019*) (далі – Правила № 690), визначено, що вартість послуг з централізованого водопостачання визначається за обсягом спожитих послуг та встановленими відповідно до законодавства тарифами.
- (21) Згідно з пунктом 33 Правил № 690 плата за послуги розраховується виходячи з розмірів затверджених тарифів та обсягу спожитих послуг, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.
- (22) Відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 16.12.2020 № 2499 для КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» встановлений тариф на централізоване водопостачання для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання/водовідведення з 01.01.2021 – 16,54 грн за 1 м³ (без ПДВ).
- (23) Відповідно до постанови НКРЕКП від 22.12.2021 № 2878 для КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» встановлений тариф на централізоване водопостачання для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання/водовідведення з 01.01.2022 – 16,29 грн за 1 м³ (без ПДВ).
- (24) Відповідно до постанови НКРЕКП від 28.05.2024 №1005 для КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» встановлений тариф на централізоване водопостачання для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання/водовідведення з 01.06.2024 – 25,80 грн за 1 м³ (без ПДВ).
- (25) Відповідно до постанови НКРЕКП від 24.12.2024 № 2330 для КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» встановлений тариф на централізоване водопостачання з 01.01.2025 на централізоване водопостачання – 36,58 грн за 1 м³ (без ПДВ).
- (26) Відповідно до постанови НКРЕКП від 30.12.2025 № 2278 для КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» встановлений тариф на централізоване водопостачання з 01.01.2026 39,70 грн за 1 м³ (без ПДВ).
- (27) Також, постановою НКРЕКП від 30.12.2025 № 2278 передбачено, що тариф на централізоване водопостачання для КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» застосовуються для населення на рівні тарифів, що застосовувались станом на 24.02.2022.
- (28) Норми водоспоживання та водовідведення у м. Краматорськ затверджені рішенням виконавчого комітету Краматорської міської ради 17.09.2014 № 439 «Норми витрат води для всіх абонентів, які знаходяться на території міста і одержують воду з міського водопроводу».

- (29) Отже, послуга з централізованого водопостачання є платною.
- (30) Таким чином, послуга з централізованого водопостачання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (13) Учасниками ринку послуг з централізованого водопостачання є:
- надавачі (виконавці) послуг – суб'єкти господарювання, які надають послуги з централізованого водопостачання;
  - споживачі послуг з централізованого водопостачання - фізичні особи, або юридичні особи, або фізичні особи - підприємці, будинки яких приєднанні до системи централізованого водопостачання, та які використовують воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних і побутових потреб.

3.3 Визначення товарних меж ринку

- (31) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (32) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
  - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
  - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
  - відсутність суттєвої різниці в цінах;
  - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (33) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (34) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (35) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання і водовідведення» централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (36) Внаслідок технологічних особливостей послуга з централізованого водопостачання не має товарів-замінників.
- (37) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуга з централізованого водопостачання, яка не має товарів-замінників.

3.4 Визначення територіальних географічних меж ринку

- (38) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (39) Згідно з пунктом 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 307, місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (40) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг серії АГ № 500064, виданій на право здійснення діяльності: централізоване водопостачання та водовідведення, яка постановою НКРЕКП від 07.03.2017 № 258, переоформлена на безстрокову.
- (41) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» включено до зведеного переліку суб'єктів природних монополій на ринку централізованого водопостачання; територія здійснення господарської діяльності – Донецька область.
- (42) Відповідно до пункту 2.6.1 Статуту КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», (нова редакція), затвердженого рішенням Краматорської міської ради від 25.06.2021 №9/VIII-468, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення всім категоріям споживачів на території міста Краматорськ.
- (43) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листами від 25.12.2024 № 05-07/5832 (вх. від 25.12.2024 № 70-01/3413) та від 02.01.2025 № 05-07/14 (вх. № 70-01/8 від 02.01.2025) повідомило, що послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються в межах міста Краматорська та прилеглих до нього селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна).
- (44) Отже, територіальними межами ринку послуги з централізованого водопостачання є територія м. Краматорська та прилеглих до нього селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), на якій розташована система централізованого водопостачання, що перебуває на балансі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ».

3.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (45) Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (46) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

- (47) Дії КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», які полягали у стягненні плати за видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води, не передбаченої чинним законодавством, про які йдеться в цьому рішенні, стосуються періоду з липня 2020 року по серпень 2025 року включно.
- (48) Саме у зазначеному періоді Відповідачем застосовувалися затвержені директором КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» «Прейскуранти на надання інших послуг ВТВ», які містили розрахунок вартості розроблення технічних умов для встановлення приладу обліку води від 01.07.2020, 06.12.2021, 01.01.2023 та 01.02.2024.
- (49) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» у період з липня 2020 року по серпень 2025 року було єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало послугу з централізованого водопостачання.
- (50) Протягом періоду з липня 2020 року по серпень 2025 року склад продавців (виконавців послуги з централізованого водопостачання) не змінювався, тобто структура даного ринку є сталою.
- (51) Отже, часовими межами ринку послуги з централізованого водопостачання визначено період з липня 2020 року по серпень 2025 року, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6 Визначення потенційних конкурентів

- (52) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (53) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (54) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуг з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (55) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуги з централізованого водопостачання, а також враховуючи те, що ринок централізованого водопостачання є в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.7 Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (56) У пункті 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (57) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців;

адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (58) Ринок послуг з централізованого водопостачання характеризується наявністю технічних і адміністративних бар'єрів з огляду на наступне.
- (59) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (60) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання.
- (61) Частиною першою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (62) Отже, ринок послуг з централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії, а КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» є суб'єктом природних монополій. При цьому, ведення господарської діяльності із надання послуг з централізованого водопостачання потребує отримання ліцензії.
- (63) Окрім цього, основним бар'єром вступу на ринок послуг з централізованого водопостачання є обмеження, пов'язане з необхідністю мати в наявності технічні засоби, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої) для централізованого водопостачання, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.8 Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (64) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо, зокрема на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.
- (65) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
  - а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
  - б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (66) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3

Методики).

- (67) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», яке є єдиним виконавцем послуги з централізованого водопостачання в територіальних межах м. Краматорська та прилеглих селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), встановлювати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.
- (68) Таким чином, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» протягом періоду з липня 2020 року по серпень 2025 року займало монопольне становища на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території м. Краматорська та прилеглих селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), на якій розташована система централізованого водопостачання, що перебуває на балансі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього було жодного конкурента.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (69) Процедура приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначена положеннями розділу III Правил користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (далі – Правила № 190).
- (70) Відповідно до пункту 4 розділу 1 Правил № 190:
- замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення - споживач або суб'єкт господарювання, який має намір здійснити будівництво або реконструкцію об'єкта будівництва з подальшим його приєднанням до систем централізованого водопостачання та водовідведення;
  - технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови) це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (71) Відповідно до пункту 3 розділу II Правил № 190 межею розподільчих мереж, які обслуговує виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, є перший колодязь із запірною арматурою у місці приєднання до водопровідної мережі споживача відповідно до акту розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін (додаток 1). У випадку відсутності контрольного колодязя у місці приєднання, межею, яку обслуговує виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, є місце приєднання до мережі водопостачання та водовідведення споживача.
- (72) Відповідно до пункту 1 розділу III Правил № 190 приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.

- (73) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил № 190 за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (74) Собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача, у відповідності до пункту 7 розділу III Правил № 190.
- (75) Згідно з пунктом 9 розділу III Правил № 190 технічні умови, повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
  - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
  - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
  - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
  - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
  - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
  - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
  - термін дії технічних умов.
- (76) Відповідно до пункту 10 розділу III Правил № 190 технічні умови є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – проектно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання. Проектно-технічна документація розробляється відповідно до виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення технічних умов.
- (77) Відповідно до пункту 12 розділу III Правил № 190 для забезпечення водопостачання об'єкта потрібно влаштування одного водопровідного вводу. В окремих випадках для об'єктів, що потребують дублювання водопостачання і мають протипожежні водопроводи, а також при великих витратах води, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення може дати дозвіл на влаштування додаткових вводів. На кожному вводі мають бути встановлені вузол комерційного обліку води та запірні арматура. Виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення має право визначати призначення вводів (діючих або резервних) і вимагати від споживача ліквідації зайвих вводів або влаштування додаткових. Кількість та призначення вводів визначаються на підставі проектно-технічної документації.
- (78) Відповідно до пункту 15 розділу III Правил № 190 підключення нових вводів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, не обладнаних комерційними приладами обліку води, не допускається.
- (79) Пунктом 1 розділу V Правил № 190 передбачено, що споживачі, які приєднані або мають намір приєднатися до систем централізованого питного водопостачання та

централізованого водовідведення, зобов'язані забезпечити наявність у них засобів вимірювальної техніки, за умови їх відповідності вимогам Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» та іншим нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки (далі - вузли комерційного обліку).

- (80) Відповідно до пункту 2 розділу V Правил №190 оснащення об'єктів споживачів вузлами комерційного обліку здійснюється відповідно до Порядку оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09.08.2018 № 206, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.08.2018 за № 990/32442 (далі - Порядок № 206).
- (81) Приписами частини другої статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» встановлено, що приєднання житлових і нежитлових будівель до зовнішніх інженерних мереж без оснащення таких будівель вузлами комерційного обліку відповідних комунальних послуг відповідно до вимог цього Закону забороняється.
- (82) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», визначено, що
- вузол комерційного обліку - вузол обліку, що забезпечує загальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом;
  - вузол розподільного обліку - вузол обліку, що забезпечує індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічуються два та більше споживачів;
  - розподільний облік комунальних послуг (далі - розподільний облік) - визначення за допомогою вузла розподільного обліку (приладу - розподільювача теплової енергії) та/або за встановленими правилами (методиками) у передбачених цим Законом випадках кількісних показників отриманої споживачем комунальної послуги, на підставі яких здійснюється розподіл показань вузла комерційного обліку між споживачами в будівлях, де налічуються два та більше споживачів.
- (83) Згідно з частиною першою статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектної документації з дотриманням будівельних норм і правил у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства. Таке оснащення та відповідна проектна документація не потребують видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.
- (84) У пункті 11 Порядку № 206, визначено, що оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектної документації з дотриманням будівельних норм і правил та з урахуванням Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» і **не потребує видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, а також погодження з**

державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.

- (85) Згідно з пунктом 12 Порядку № 206 для оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем оператор зовнішніх інженерних мереж **надає** за зверненням власника (співвласників) **безкоштовно** таку інформацію для встановлення вузла комерційного обліку питної води: тиск в мережі водопостачання; місце розташування та діаметр вводу мережі; місце розташування вузла комерційного обліку.
- (86) Крім того, слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами - розподільовачами теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, та не потребує розроблення проектної документації, видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла розподільного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, оператором зовнішніх інженерних мереж, виконавцем відповідної послуги.
- (87) Порядок оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами-розподільовачами теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09.08.2018 № 205 (далі – Порядок № 205).
- (88) Відповідно до пункту 3 Порядку № 205 вузли розподільного обліку/прилади розподільовачі теплової енергії встановлюються в окремих приміщеннях у будівлі, оснащених вузлами комерційного обліку.
- (89) Таким чином приєднання об'єктів замовників до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення неможливе без:
- отримання замовником технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення,
  - узгодження із виконавцем послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення розробленої замовником проектно-технічної документації,
  - оснащення об'єкта вузлом комерційного обліку.
- (90) Оснащення вузлами розподільного обліку окремих приміщень здійснюється у будівлі, оснащених вузлами комерційного обліку.
- (91) Інформація та вимоги щодо місця встановлення приладів обліку води, їх діаметру, типу, параметрів, вимог до встановлення є складовою проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (92) Водночас нормами чинного законодавства не передбачено необхідність отримання у виконавця послуг з централізованого водопостачання технічних умов на встановлення вузлів обліку з водопостачання (вузлів комерційного/розподільного обліку) та стягнення плати за такі технічні умови.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

5.1. Виклад обставин Справи

- (93) Аналізом інформації, наданої КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листом від 25.12.2024 № 05-07/5832 (вх. № 70-01/3413 від 25.12.2024) встановлено, що для встановлення споживачем засобу обліку питної води йому необхідно звернутись до Підприємства для отримання технічних умов на встановлення засобу обліку холодної води.
- (94) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» на вимогу Відділення зазначило перелік дій побутових споживачів та Підприємства для отримання технічних умов та встановлення засобу обліку води:
- «1. Інженер ВТВ з підготовки виробництва проводить ознайомлення споживача з порядком отримання ТУ, правилами підключення до водопровідних мереж із зазначенням місця встановлення водомірного вузла відповідного калібру.
  2. Після написання споживачем заяви та надання до неї всіх необхідних документів, інженер ВТВ надає квитанція на оплату ТУ (на підставі затверджених діючих калькуляцій). В разі необхідності сплати ТУ по рахунку, оформлюється платіжний документ.
  3. Заява споживача візується головним інженером, передається до ВТВ з відміткою «Для подальшої роботи».
  4. Інженер ВТВ в обумовлений зі споживачем день виїжджає на адресу, де буде встановлюватись прилад обліку води. При виїзді на місце розташування об'єкту, проводиться детальне обстеження та уточнення технічних питань зі складанням опитувального листа та попередньої схеми підключення, а саме: точки підключення, місця облаштування водопровідного колодязя, місця встановлення водомірного вузла та інше.
  5. Інженер ВТВ після узгодження всіх технічних питань з начальником ВТВ і головним інженером розпочинає розробку ТУ: складання текстової пояснювальної частини, виконання графічної частини (схеми підключення до водопроводу, розташування колодязю, місце встановлення приладу обліку холодної води).
  6. Керівник ВТВ узгоджує ТУ та документи передаються на підпис головному інженеру.
  7. Інженер ВТВ повідомляє споживача щодо отримання підготовлених ТУ.
  8. Інженер ВТВ видає споживачу підготовлені ТУ.
  9. Згідно отриманих Технічних умов споживач встановлює прилад обліку холодної води.
  10. Після встановлення приладу обліку води споживач звертається із заявою на технічну прийомку та опломбування водоміра на дільницю КВПіА.
  11. Представник дільниці КВПіА в обумовлений зі споживачем день здійснює технічну прийомку та опломбування водоміра за попередньою оплатою вартості цих послуг (згідно діючої калькуляції). Представником дільниці КВПіА складається акт технічної прийомки приладу обліку холодної води (в 2-х примірниках). Один примірник акту залишається у абонента, другий примірник передається в абонентський відділ для взяття встановленого приладу обліку на абонентський облік» (мова оригіналу).
- (95) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» також надало Відділенню:
- «Технічні умови на встановлення лічильника обліку води» від 18.11.2024 № 05-

- 10/5322, видані КП «БТІ»;
- «Технічні умови на встановлення лічильника обліку води» від 18.11.2024 № 05-10/5310, видані ЦЕНТРУ ОБЛІКУ БЕЗДОМНИХ ОСІБ;
  - «Технічні умови для встановлення лічильника обліку води на свердловину для резервного водопостачання онкологічного та радіологічного корпусів КНП «ОТМО м. Краматорськ» по вул. Олекси Тихого, 31», від 12.12.2024 №05-10/5710, видані КНП «ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ МЕДИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ м. КРАМАТОРСЬК»;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 28.05.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 25.05.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 31.05.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 17.03.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 23.08.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 22.08.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 24.08.2021;
  - «Технічні умови на встановлення приладу обліку води», видані, видані *(інформація, доступ до якої обмежено)* від 15.08.2021.
- (96) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» зазначило, що видача Технічних умов на встановлення споживачам приладів обліку води є платною послугою.
- (97) Вартість розробки технічних умов на встановлення приладу обліку води зазначена у документах із назвою «Прейскурант на надання інших послуг ВТВ», затверджених директором КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» 01.07.2020, 06.12.2021, 01.01.2023 та 01.02.2024. Інформація щодо вартості технічних умов на встановлення приладу обліку води наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

	Прейскурант від 01.07.2020	Прейскурант від 06.12.2021	Прейскурант від 01.01.2023	Прейскурант від 01.02.2024 діяв по 31.08.2025
«Вартість розробки технічних умов на встановлення водомірного вузла за заявами населення, грн з ПДВ» (мова оригіналу).				

Пункт 33 прейскурантів.				
- при виїзді транспортном підприємства	389,00	451,00	632,00	674,00
- при виїзді транспортном абонента	286,00	332,00	404,00	452,00
«Вартість розробки технічних умов на встановлення приладів обліку води на об'єктах архітектури по заявам абонентів (крім населення), грн з ПДВ» (мова оригіналу)	164,00	187,00	227,00	254,00
пункт 35 прейскурантів				

- (98) Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» дається визначення термінів, зокрема, вузла обліку, вузла комерційного обліку, вузла розподільного обліку. Натомість визначення терміну «вodomірний вузол» у чинному законодавстві відсутнє.
- (99) Враховуючи пояснення, надані КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листом від 25.12.2024 № 05-07/5832 (вх. № 70-01/3413 від 25.12.2024), під терміном «вodomірний вузол» Підприємство має на увазі **вузол обліку води** (вузол комерційного чи розподільного обліку).
- (100) Як зазначалось вище, лише за умови оплати споживачем послуг за видачу технічних умов на встановлення приладу обліку води, такий прилад обліку приймається КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» на абонентський облік.
- (101) Як зазначено вище, нормами чинного законодавства не передбачено необхідність отримання у виконавця послуг з централізованого водопостачання технічних умов на встановлення приладу обліку води (вузлів комерційного/розподільного обліку) та стягнення плати за такі технічні умови.
- (102) Отже, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» самостійно встановило платну послугу споживачам, при тому, що це не передбачено чинним законодавством.

5.2. НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (103) Для споживачів послуги з централізованого водопостачання, що надаються КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», відсутня альтернатива отримання послуги з прийняття на абонентський облік приладів обліку води від інших суб'єктів господарювання, незалежно від місця їх розташування. За умов існування конкуренції на ринку споживач мав би можливість обрати виконавця цієї послуги, який би запропонував більш привабливі умови отримання послуги.
- (104) Таким чином, видача технічних умов на встановлення приладів обліку з водопостачання призвело та може призвести в подальшому до ущемлення інтересів

споживачів у вигляді додаткових фінансових витрат при отриманні послуги з централізованого водопостачання.

- (105) КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листом від 03.06.2025 № 05-07/2210 (вх. № 70-01/2128 від 03.06.2025) надало інформацію щодо обсягу наданих послуг (в натуральному та вартісному виразах) із видачі технічних умов на встановлення приладів обліку води (п.35 прејскурантів) за період 2021-2024 роки та січень-квітень 2025 року. Інформацію про обсяги наданих послуг наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Кількість наданих технічних умов на встановлення приладів обліку води на об'єктах архітектури по заявам абонентів (крім населення)		
Період	в натуральному виразі, шт.	в грошовому виразі, грн з ПДВ
2021 рік	15	2 475,00
2022 рік	-	-
2023 рік	3	681,00
2024 рік	13	3275,00
Січень - квітень 2025 року	3	849,00

- (106) Також, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листом від 03.06.2025 № 05-07/2210 (вх. № 70-01/2128 від 03.06.2025) надало інформацію щодо обсягу наданих послуг (в натуральному та вартісному виразах) із видачі технічних умов на встановлення вузла обліку води за заявами населення (п.33 прејскурантів) за період 2021-2024 роки та січень-квітень 2025 року. Інформацію про обсяги наданих послуг наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Кількість наданих технічних умов на встановлення вузла обліку води за заявами населення		
Період	в натуральному виразі, шт.	в грошовому виразі, грн з ПДВ
2021 рік	690	264 905,26
2022 рік	27	24 815,00
2023 рік	49	29 044,00
2024 рік	34	22 701,00
Січень - квітень 2025 року	3	1509,00

- (107) Як вбачається із інформації, зазначеній в таблицях 2 та 3, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» за 2021- 2025 роки розробило **840** технічних умов на встановлення приладів обліку води та вузлів обліку на загальну суму **350 254,26** грн.

- (108) На вимогу Відділення від 05.02.2026 № 70-02/769є стосовно надання інформації про кількість наданих послуг з видачі технічних умов на встановлення приладів обліку води, вузлів обліку води з травня 2025 року по лютий 2026 року, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листом від 20.02.2026 № 05-05/1042 (вх. № 70-01/666 від 20.02.2026) повідомило, що не може надати цю інформацію у зв'язку із евакуацією документів Підприємства в більш безпечне місто.
- (109) Цим же листом КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» надало Відділенню копію преїскуранту на надання інших послуг ВТВ КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», затвердженого директором Підприємства з 01.09.2025.
- (110) Преїскурант на надання інших послуг ВТВ КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», затверджений директором Підприємства з 01.09.2025, **не містить наступних послуг:** «Вартість розробки технічних умов на встановлення водомірного вузла за заявами населення, грн з ПДВ» (пункт 33 у попередніх преїскурантах) та «Вартість розробки технічних умов на встановлення приладів обліку води на об'єктах архітектури по заявам абонентів (крім населення), грн. з ПДВ» (пункт 35 у попередніх преїскурантах).
- (111) Таким чином, дії КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» щодо встановлення плати за видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води та вузлів обліку води припинені з 01.09.2025.
- (112) Отже, Відділенням встановлено, що споживачі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» у період з липня 2020 року по серпень 2025 року зазнали додаткових фінансових витрат при замовленні послуги з видачі технічних умов на встановлення приладів обліку води, вузлів обліку води.

5.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умови існування значної конкуренції на ринку.

- (113) Дії КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», які полягали у видачі технічних умов на встановлення приладів обліку з водопостачання були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку послуг з централізованого водопостачання.
- (114) За відсутності ефективної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання споживачі не мали альтернативних джерел придбання зазначеного товару, тому вимушені були погоджуватись на умови КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», що були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем.

- (115) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (116) Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати

можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умов, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.

- (117) Завдяки ринковій владі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» нав'язує споживачам власні умови при наданні послуги з централізованого питного водопостачання, а саме, вимоги щодо отримання технічних умов на встановлення приладів обліку води, вузлів обліку води.
- (118) Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монопольну владу споживачі змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримувати відповідні послуги та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.
- (119) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (120) Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (121) Ураховуючи, що КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» з липня 2020 року по серпень 2025 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території м. Краматорська та прилеглих селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), на якій розташована система централізованого водопостачання, що перебуває на балансі у КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %, оскільки КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» не мало на цьому ринку жодного конкурента, дії КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», які полягають у стягненні плати за видачу технічних умов на встановлення приладу обліку води, вузлів обліку води, не передбаченої чинним законодавством, Відділенням кваліфіковано як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (122) Копію подання з попередніми висновками у справі № 8/02-106-25 направлено 09.03.2026 на адресу Відповідача рекомендованим листом № R068069877250, який отриманий ним 12.03.2026.
- (123) На подання з попередніми висновками у Справі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», листом від 20.03.2026 № 05-09/1590 (вх. від 20.03.2026 №70-01/1301) надало до Відділення пояснення та клопотання.
- (124) Так, в зазначеному листі Відповідач повідомив, що до отримання ним подання з попередніми висновками у справі було проведено внутрішній аналіз практики оформлення та видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання, та за результатом проведеного аналізу дії, про які йшлося в поданні з попередніми висновками у справі припинено.
- (125) Також, КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» звернуло увагу на критично важливу роль Підприємства у забезпеченні життєдіяльності населення та

функціонування об'єктів критичної інфраструктури м. Краматорська.

- (126) Відповідач просив Відділення врахувати те, що фінансовий стан Підприємства є надзвичайно складним. Заборгованість за послуги з водопостачання перед КП «Компанія «Вода Донбасу» становить 99 557 806,60 грн, дебіторська заборгованість населення за надані послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення складає 260 204 571,59 грн.
- (127) В той же час, тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення переглядаються тільки для інших категорій споживачів, крім населення, а для населення вони залишилися на рівні тарифів, що застосовувались станом на 24.02.2024. Враховуючи, що основним споживачем питної води є населення, частка якого складає 85% від загального обсягу споживачів послуг, покриття собівартості існуючими тарифами складає за 2025 рік на централізоване водопостачання близько 28%, на централізоване водовідведення близько 43%.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (128) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено, а Відповідачем не спростовано, що КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» з липня 2020 року по серпень 2025 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території м. Краматорська та прилеглих селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), на якій розташована система централізованого водопостачання, що перебуває на балансі у КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %, оскільки КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» не мало на цьому ринку жодного конкурента, то дії КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», які полягають у стягненні плати за видачу технічних умов на встановлення приладу обліку води, вузлів обліку води, не передбаченої чинним законодавством, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (129) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (130) Згідно із звітом про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2) за 2025 рік, наданим КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листом від 06.03.2026 № 05-09/1209 (вх. № 70-01/1036 від 09.03.2026), чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» за 2025 рік становить 77 506 тис. грн. (сімдесят сім мільйонів п'ятсот шість тисяч грн).
- (132) Механізм розрахунку розміру штрафу, передбаченого, зокрема частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – порушення), визначено Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в

Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468 (далі – Порядок визначення розміру штрафу).

- (133) Відповідно до підпункту 1 пункту 4 Розділу IV Порядку визначення розміру штрафу, за вчинення порушення, передбаченого пунктами 1, 2 статті 50 Закону (крім порушень, визначених в підпункті 2 цього пункту), базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.
- (134) Пунктом 2 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу передбачено, що з метою забезпечення можливості врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують його порівняно з базовим розміром, базовий розмір штрафу не повинен перевищувати двох третин граничного розміру штрафу.
- (135) Відповідно до інформації, наданої КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» листами від 03.06.2025 № 05-07/2210 (вх. від 03.06.2025 № 70-01/2128), від 20.02.2026 № 05-06/1042 (вх. від 20.02.2026 № 70-01/666), за 2021 - 2025 роки Підприємство розробило 840 технічних умов на встановлення приладів обліку води та вузлів обліку на загальну суму **350 254,26** грн.
- (136) Враховуючи вищенаведене, розмір доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, становить 350 254,26 грн, а базовий розмір штрафу – 105 076,28 грн.
- (137) Відповідно до пункту 1 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, у разі наявності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, базовий розмір штрафу збільшується або зменшується з урахуванням цих обставин.
- (138) Відповідно до підпункту 1 пункту 6 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу базовий розмір штрафу зменшується у випадку припинення відповідачем дій, до дня направлення Комітетом, його територіальним відділенням подання з попередніми висновками.
- (139) Відповідно до пункту 7 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу розмір штрафу базовий розмір штрафу може зменшуватися порівняно з розміром штрафу, розрахованим відповідно до положень розділу IV та пункту 1 цього розділу за наявності
- (140) Відділенням під час визначення розміру штрафу беруться до уваги наступні обставини:
- Відповідачем припинено дії до дня направлення подання з попередніми висновками у справі (підпункт 1 пункту 6 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу);
  - наявність форс-мажорних обставин (введення на території України, в тому числі у м. Краматорську воєнного стану), скрутного фінансового становища Відповідача (пункт 7 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу).
- (141) Відповідно до пункту 2 розділу VI Порядку визначення розміру штрафу розмір штрафу, що накладається за вчинення порушення з урахуванням обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, не може перевищувати граничний розмір штрафу, передбачений частинами другою та п'ятою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та частинами першою та другою статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001

за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468, адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» (місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація, доступ до якої обмежено)*) за результатами діяльності у період з липня 2020 року по серпень 2025 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в межах території м. Краматорська та прилеглих селищ (с-ще Олександрівка, с-ще Біленьке, с-ще Красноторка, с-ще Малотаранівка, с-ще Софіївка, с-ще Шабельківка, с-ще Ясногірка, с-ще Ясна Поляна), на якій розташована система централізованого водопостачання, що перебуває на балансі КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ», із часткою 100 %, оскільки КВП «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» не мало на цьому ринку жодного конкурента.

2. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» (місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*); ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація, доступ до якої обмежено)*), які полягали у стягненні плати за видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води та засобів обліку води, не передбаченої чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРАМАТОРСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ» (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація, доступ до якої обмежено)*) штраф у розмірі 52 000 (п'ятдесят дві тисячі) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу та пені суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу, пені.

Відповідно до частини шостої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та в порядку, визначеному пунктом 6 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції

розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), протягом 30 календарних днів із дня одержання рішення особа, на яку накладено штраф, може звернутися до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України із заявою про відстрочення або розстрочення сплати накладеного штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК